

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проекту
Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення
вимог законодавства про охорону географічних зазначень для харчових
продуктів та спиртних напоїв»

Картка проекту

Розробник: Міністерство аграрної політики та продовольства України	Мета проекту Закону – встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, сфері географічних зазначень спиртних напоїв	Проект Закону надіслано відповідно до § 37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
--	---	---

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення вимог законодавства про охорону географічних зазначень для харчових продуктів та спиртних напоїв» (далі – проект Закону) Національне агентство ідентифікувало корупціогенний фактор, а саме:

- запропонована у проекті Закону редакція ст. 156⁵ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) розширює дискреційні повноваження посадових осіб Держпродспоживслужби, створює умови для прийняття ними необґрунтованих і упереджених рішень при кваліфікації адміністративних правопорушень у сферах схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, географічних зазначень спиртних напоїв, а також зловживання наданими їм повноваженнями.

Опис виявленого корупціогенного фактора

Встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за відсутності визначення вичерпних випадків, підстав, форм, строків, порядку здійснення таких повноважень, контролю за їх здійсненням та відповідальності за можливі зловживання під час їх здійснення

У проекті Закону передбачається доповнити КУпАП новою ст. 156⁵, у ч.ч. 1, 2 якої запропоновано, зокрема, встановити адміністративну відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів.

Разом з тим згідно зі ст. 9 КУпАП адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність. Адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

Однак у проекті Закону не визначено всіх елементів юридичного складу відповідного адміністративного правопорушення як сукупності ознак, за наявності яких те чи інше протиправне діяння можна кваліфікувати як адміністративне правопорушення, в тому числі переліку зовнішніх ознак та обставин, які характеризують конкретне адміністративне правопорушення (об'єктивна сторона адміністративного правопорушення), а також суб'єктів, на яких покладатиметься відповідальність за вчинення відповідного адміністративного правопорушення.

Крім того, запропонована у проекті Закону редакція ч.ч 1, 2 ст. 156⁵ КУпАП при правозастосуванні може призвести до порушення вимог п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України, згідно з яким виключно законами України визначаються, зокрема, діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них, оскільки зазначені питання не є предметом регулювання підзаконних актів, а отже, конкретні види адміністративних правопорушень та їх юридичний склад потребують визначення саме у КУпАП.

Також зауважуємо, що у ст. 51 Закону України «Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів» (далі – Закон) визначено конкретний перелік порушень законодавства у сфері схем якості, розмір господарських санкцій за їх вчинення, а також коло суб'єктів, на яких покладається така відповідальність.

Як наслідок, встановлення адміністративного правопорушення за порушення вимог законодавства у сфері схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів без конкретизації видів таких правопорушень та всіх елементів їх юридичного складу зумовлює ризик довільного тлумачення положень КУпАП та Закону при вирішенні питання вибору між накладенням адміністративних стягнень у порядку ч.ч. 1, 2 ст. 156⁵ КУпАП (у редакції проекту Закону) чи господарських санкцій за правопорушення, визначені у ст. 51 Закону.

Указані обставини можуть призвести до прийняття необґрунтованих і упереджених рішень при кваліфікації відповідних видів адміністративних правопорушень посадовими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості

харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини, що, у свою чергу, створює умови для зловживань при реалізації наданих їм повноважень.

Відповідне зауваження стосується й положень ч.ч. 3, 4 ст. 156⁵ КУпАП (у редакції проекту Закону), якими передбачено встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері географічних зазначень спиртних напоїв.

Рекомендація НАЗК:

визначити у проекті Закону види та юридичний склад адміністративних правопорушень у сферах схем якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів і географічних зазначень спиртних напоїв.

Висновок:

проект Закону містить корупціогенний фактор та потребує доопрацювання з урахуванням наданої рекомендації.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ

